

༡༡།གནའ་དཔེ་གཅེས་བསྟུས་དཔེ་ཚྭ་གསལ།

༡༡། རྩི་གྲུང་ཐང་སྒྲོ་གྲོ་མ་རྒྱུ་མཆོའི་རྩེ་པོ་རིས་དཀར་ སྒྲེལ་སོགས་བཞུགས་སོ།།

ཀན་སྤུ་མི་རིགས་དཔེ་སྟུན་ཁང་།

༡༡། །རྩེ་བྱང་ཐང་རྒྱུ་གྲོས་རྒྱུ་མཚའི་བྱང་རེས་
དཀའ་འགྲེལ་སྐགས་བཟུགས་སོ། །
ཆ་རིས་སྐལ་བཟང་ཐོགས་མེད་དང་
ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ལེགས་སྒྲིག་བྱས།

ཀན་སྤུ་མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་།

ཚེ་མ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་བ། ཉ་མགྲིན་འཛོ།
མདུན་ཤོག་མངོས་རིས། ཞི་ཅིན་ལེན།
མདུན་ཤོག་གཟིགས་བྱང་། བྲགས་པ།

༡༡། །རྩེ་བྱང་བར་སྒྲོ་བྲོས་སྒྲུ་མཚའི་བྱང་ལས་
དཀའ་འབྲེལ་སྐྱེས་བཟུགས་སོ། །
ཆ་རིས་སྐྱལ་བཟང་སྐྱེས་མེད་དང་
ཚུལ་སྤྲིམས་ཀྱིས་ལེགས་སྒྲིག་བྱས།
ཀན་སྲུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་གིས་བསྐྱུན་ཞིང་བཟུམ།
ཀན་སྲུ་ཅིན་ཉིན་པར་ཁང་གིས་དཔར།

དེབ་ཚད། ཉ་སྒྲིས850×1168 1/32 དཔར་ཤོག14.5 ཡིག་གཏངས་སྟོང་། 190
2000ལོའི་ཟླ12པར་པར་གཞི་དང་བོ་བསྒྲིགས། 2000ལོའི་ཟླ12པར་པར་ཐངས་དང་བོ་དཔར།
དཔར་གཏངས། 1—3,500

ISBN7—5421—0753—4/B·70 རིན་གོང་སྟོར། 22.00

图书在版编目 (CIP) 数据

现观辅助讲义精选/慈成木, 嘎藏陀美编. —兰州:
甘肃民族出版社, 2000.12
ISBN 7-5421-0753-4

I. 现... II. ①慈...②嘎... III. 现观庄严论-注
释-藏语 IV. B94

中国版本图书馆 CIP 数据核字 (2000) 第 57661 号

现观辅助讲义精选

恰日·嘎藏陀美 慈成木 整理

甘肃民族出版社出版发行

(730000 兰州市滨河东路 296 号)

甘肃省静宁印刷厂印刷

开本 850mm×1168mm 1/32 印张 14.5 插页 4 字数 190 千

2000 年 12 月第 1 版 2000 年 12 月第 1 次印刷

印数: 1—3,500

ISBN 7-5421-0753-4/B·70 (民文) 定价: 22.00 元

དཀའ་ཆག

དྲུང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅས་
ལེགས་བཤད་སྟེང་བའི་དཀའ་འགྲེལ་རིན་ཆེན་སྟོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ། ། རྩེ་གྲུང་ཐང་སྒོ་གྲོས་རྒྱུ་མཆོས་མཛད། (1)

རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལེགས་བཤད་རྒྱུ་མཆོའི་བ་
སྐབས་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

..... འཇམ་པའི་དབྱངས་དཀོན་མཆོག་བཟུན་པའི་སྟོན་མེས་མཛད། (314)

ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་རྩ་བའི་མཆན་འགྲེལ་གསེར་གྱི་ལྷེ་མིག་ཅེས་བྱ་
བ་ལེགས་པར་བཞུགས་སོ། །

..... རྩེ་སྒོ་བཟང་འཇིགས་མེད་ཀྱིས་མཛད། (337)

ཆོས་མངོན་པ་མངོན་གྱི་གནས་བརྒྱུད་ཀྱི་ཁྱབ་མཐའ་ཆོས་མངོན་རྒྱུ་
མཆོའི་རིགས་པའི་དཀའ་སྟོན་མཆོད་པའི་མེ་དོག་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་
སོ། ། རྩེ་སྒོ་རྣམ་མཛད། (366)

ཆོས་མངོན་རྒྱུ་མཆོའི་རིགས་པའི་དཀའ་སྟོན་གྱི་བྱུར་མཆན་ཀུན་
བཟང་མཆོད་སྟོན་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

..... རྩེ་སྒོ་རྣམ་མཛད། (427)

༡༡། །དྲང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་
བརྟན་བཙུག་ལེགས་བཤད་སྟེང་བོའི་དཀའ་འགྲེལ་
དོན་ཆེན་སྟོན་མེ་ཞེས་བྲ་བ་བཞུགས་སོ། །
རྩེ་གུང་ཐང་སྒོ་ཤོས་རྒྱ་མཆོས་མཛད།

ན་མོ་གུ་རུ་མཆུ་སྒྲ་བི་རྒྱ་ཡ་ཡ། གང་ཞིག་ཉེན་འབྱུང་ཟབ་
མོའི་མཁའ་དབྱིངས་ལས། །ཐུགས་རྩེ་ཆུ་འཛིན་འཁྲིགས་པའི་སྒྲིའི་ར་
གྲས། །དེགས་ལུན་སྒོ་མ་པས་འབྱུང་རྣམས་སྒྲག་མཛད་པ། །མཉམ་
མེད་བྲ་རམ་ཤིང་བས་ཤིས་པ་སྟོལ། །རྒྱལ་ཀུན་མཁྱེན་རབ་གཅིག་
བསྐྱས་འཇམ་པའི་དབྱངས། །ཡབ་ཡུམ་བྱུང་ལ་གུས་པས་ཉག་བསྟེན་
གྱི། །ཟབ་དོན་འབྱེད་པའི་སྒོ་དང་དཀའ་གནས་ཀུན། །ལྷག་ལྷག་
འཆད་པའི་ངག་སྟོལ་བྲ་རྣམས་ལོ། །ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་གཉིས་དང་
འཕགས་ཡུལ་གྱི། །དབུ་མེམས་སྟོལ་འཛིན་རྣམས་དང་གངས་སྒྲོངས་
འདིར། །བརྟན་པའི་སྟེང་བོ་གསལ་མཛད་སྒོ་བཟང་གྲགས། །དེ་ཡི་
སྒྲས་མཆོག་དགེ་ལེགས་དཔལ་ལ་འདུད། །དེ་གཉིས་དཔོངས་པ་
མཐར་ཐུག་ལྷང་དེགས་གྱིས། །འགྲེལ་མཛད་ཉ་ས་བཟླ་བརྟན་སྟོན་
ཞབས། །བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལུན་སྒྲ་ས་ར་སྐྱོད་སྐྱོད་
རྣམས་ལ་སྟེང་ནས་འདུད། །མང་དུ་སྐྱོས་དང་མཁྱེན་རྣམས་སྒྲ་བྱིང་

དང་། །རང་དང་སྐལ་མཚུངས་ནམས་ལ་དོགས་སྤྲོད་དང་། །གཞན་
དག་ཚུལ་འདིར་འཇུག་པ་བདེ་བའི་སྤྲད། །ཁྱང་བྱར་རིལ་ཉེ་གསལ་
བར་འགོད་གྱི་ཉོན། །

དེ་ལ་འདིར་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་སྤྲགས་བཅུད།
མདོ་སྤྲགས་གྱི་བསྟན་པའི་སྤྲོད་བོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་སྟོན་པའི་
བསྟན་བཅས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྤྲོད་བོའི་དོན་འགྲེལ་བ་ལ་
གསུམ། བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་གཞུང་དངོས་གྱི་
དོན། བཤད་པ་མཐར་ཐུན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་བོ་ལ་མཚོད་པར་
བརྗོད་པ་དང་། ཚུལ་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་། སྟོན་ཐུན་མཉན་
པར་བསྐལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ་ལྷ་ལས། དང་བོ་འཇུར་སྤྲག་
དང་མཐུན་པར་ལམ་འདི་གང་ལས་རྟེན་པའི་ཙ་བའི་བྲམ་མ་ལ་མཚོད་
པར་བརྗོད་པ་ནི། བ་མོ་གུ་རུ་མཆུ་སྟོ་ཤུ་ཡ། ཞེས་གཞུང་དོན་
མཐུན་སྤང་རུ་རྗེ་བཅུན་ལས་རྟེན་པའི་ཚུལ་མཛད་པ་ནི། རྗེའི་
གསང་ནམ་མཁས་གྲུབ་རྗེས་མཛད་པ་ལས། རྗེ་བཅུན་ལ་སྤྲགས་
མཚན་ཉིད་གྱི་ལམ་གྱི་རོ་བོ་དང་། མོ་རིམ་གངས་ངེས་སོགས་དང་།
བྱད་པར་ཞི་ལྷག་གི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ནམས་ལྟས་པས། ད་ངེད་
ལ་ཡང་འདྲི་མི་དགོས། གཞུང་ཆེན་མོ་ནམས་ལ་ཞིབ་པར་དཔྱད་པ་
དང་། ངེད་གྱིས་བསྟན་པ་ནམས་དང་ཕལ་ཆེར་མཐུན་པ་ཤ་སྟག་
འོང་། མི་མཐུན་པ་རེ་ཙམ་བྱུང་ན་འདོར་སྤྲོས་གདམས་ངག་རུ་
འདོད་པ་ནམས་ལ་འབབས་གྱི། གཞུང་ཆེན་མོ་ནམས་འདོར་རུ་མི་

རྒྱུ་རྩོམ་། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་དེ་ཕྱིན་ཆད་ནས་
 གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་དབྱུང་པ་རྫོགས་པར་གསུངས་པ་ལྟར། མདོ་
 རྟགས་མཐའ་དག་དང་། བྱད་པར་དུ་ཟབ་མོ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་
 མཐའ་ཐུག་པ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལས་རྟེན་པའི་ཚུལ་
 བཟུན་པས་ཡིན་ལ། རྩོམ་འབྲུག་རྣམས་ཀྱིས་ངས་པར་བཞེན་
 དཀོས་པས་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བཟུན་པའི་བདག་པོ་ལ་མཚོད་
 པར་བརྟེན་པ་ནི། བདེ་འབྱུང་སྟགས་ཏེ། དེའི་ཤུམ་ཉི། བདེ་
 འབྱུང་ནི་དབང་ཐུག་དང་། མེ་ལྷ་བྱ་ཏ་ན་ཉི། སྒྲིན་ལ་ཞོན་བརྒྱ་
 ཕྱིན། ཉི་ར་ཉུག་རྩེ་གསེར་གྱི་མངལ་ཅན་ཆངས་པ། ཨ་ཁྱི་ག་པ་
 ཉི་ལུས་མེད་བདག་པོ་འདོད་ལྟ། ད་མོ་ད་ར་མེ་ཏོག་ཉི་བྱུང་འབྲུག།
 སྟགས་སྒྲུས་བསྐྱེད་པ་གཞོན་ཅུ་གདོང་དུག ཆོགས་བདག ཉི་མ།
 ཟླ་བ། ཟླ་མཁན་ཕྱར་བྱ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་དག་རང་གནས་ན་
 འཁོད་ཆེ་སྒྲོགས་དང་མཐུ་སྟོབས་རྒྱ་འབྱུལ་སྟགས་འབྲུན་ཟླ་མེད་པར་
 རྟོམ་པ་རྣམས་བཅོམ་ལུག་འདས་ཀྱི་དྲུང་དུ་སྒྲིབ་པ་ན་གསུང་གི་འོད་
 ཟེར་གྱིས་མེག་མེད་དུ་བཅོམ་ཉི་ཟླ་བ་ཟླ་མེད་པར་ཕྱར་པའི་སྟོན་ནས་
 བཟླ་དུ་བཞེད་པ་ནི། ཟླ་བ་ཟླ་མེད་འདྲེན་མཚོག་ཤུ་ཀྱུང་ཏོག། ཞེས་པ་
 ལྟར། བརྟེན་བྱ་དང་མཐུན་པའི་ཐུག་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ནང་བའི་
 བཟུན་པ་བཅོམ་ལུག་འདས་ཀྱིས་སྒྲིབ་དང་། ཕྱི་བའི་བཟུན་པ་
 འཇིག་རྟེན་པའི་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྩོམ་འབྲུང་དང་། ལྷ་སྟོ་
 རྣམས་ལྟ་མ་ཡིན་གྱིས་བྱས་པའི་གཞུང་གི་སྟོང་ནས་དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་

བསྐྱེད་ཅིང་ཚུར་སྤྱོད་གྲོགས་བྱེད་པ་ཅམ་ལས་ལྟ་སྒྲོམ་གཏན་ལ་དབབ་
 རྒྱ་མེད་པས་སྦྱི་མ་སྦྱི་མ་དམན་པས་ཆོས་ལུགས་ལྟར་སྤྱང་ལ་མགོ་མ་
 འཁོར་བར་རྒྱལ་བའི་ལུགས་བབང་དྲི་མ་མེད་པ་འང་མ་མགོན་སྤྱོད་མས་
 བཀྲལ་བའི་ལམ་བབང་འདི་ལྟ་བུར་སྒྲོབ་དགོས་པ་ནི། ཆོག་འདིའི་
 རྟིང་པོའི་དོན་ནོ། །གསུམ་པ་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་བབས་གཉིས་ལ་
 མཆོད་པར་བརྗོད་པ་ནི། བསྐྱེད་བཅེའི་ཞེས་སྐད་ཀྱི་ཉེ། རྒྱ་མཆོ་
 བྱི་གཏིང་མཐའ་དབག་དཀའ་བ་དང་། རྒྱབས་སྤྱོད་གཡོ་བ་དང་།
 རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས་སུ་རྒྱུར་པ་ལྟར། བསྐྱེད་པ་ཟབ་མའི་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་དང་རྩོག་ཅིག་ཏུ་རྒྱུར་པས་གཏིང་དབག་དཀའ་བ་དང་།
 བཅེ་བས་གཞན་པའི་ཀྱི་ཐབས་མཐའ་ཡས་པ་ལ་གཞོལ་བ་རྒྱ་ཆེ་
 བའོ། །གཉིས་པ་ནི། མདོ་སྤེ་རྒྱན་ལྟར་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་
 སྐད་རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ཁྱུར་དུ་ཡིན་པས་འཁོར་
 བསྐྱེད་ཀྱི་སྐད་དང་། སྒྲོན་པོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་འདི་བྱང་སེམས་
 ཡིན་པ་འཇམ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི།
 དེ་གཉིས་ལེགས་བཤད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཏིང་དུ་བསྐྱེད་པའི་ལུགས་
 ཀྱིས་ལེགས་བཤད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ཙ་བ་སངས་རྒྱས་ནས་དེ་
 གཉིས་ལ་བརྒྱད་དེ་རིམ་པར་འོངས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཚུལ་བསྐྱེད་ཅིང་།
 དེས་མཆོན་ཏེ། གདམས་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་དམ་པ་བར་མ་ཆད་པ་
 ལས་བརྒྱད་པ་རྒྱ་འགོ་གངས་ལ་སྤྱག་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། ས་
 འོག་དོན་འོག་ནས་སྤངས་ཟེར་བ་ལྟ་བུའི་མི་ཆོག་པར་བསྐྱེད་ཏོ། །བཞི་

བ་ཤིང་རྩི་སྒོ་ལ་འབྱེད་གཉིས་ལ་མཆོད་པར་བརྟེན་པ་ནི། བདེ་
གསེགས་གསུང་རབ་ཅེས་སྐབས་ཏེ། གསུང་རབ་སྤྱི་ལོ་གཙོ་བོ་
ཤིང་མདོའི་དོན་དབྱ་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ལམ་ལམ་སྒོ་ལ་ཆེན་པོ་གཉིས་སུ་
ཤིང་རྩི་སྒོ་ལེགས་པར་བྱེ་བས་ཐབས་ཤེས་ལ་མ་བུལ་བའི་རྒྱལ་
བའི་བཟུན་པ་མཆོག་ས་གསུམ་དུ་གསལ་བར་མཛད་ཅེས་པས།
སྒོ་བྱེད་ཀྱི་མཁས་པ་དང་བྱུང་བར་གྲགས་པ་གང་ཡིན་གྱིས་མི་ཆོག་
པར་སྒོ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་བཟུན་པ་ལེགས་པར་འགྲེལ་བར་
ལུང་བཟུན་པའི་མཁས་བྱུང་ཆོད་ལྟ་གྱི་རྩིས་སུ་འབྲང་དགོས་པར་
བཟུན་ཏོ། །ལུ་བ་སྒོ་ལ་འཛིན་ནམས་ལ་བཟུགས་པ་ནི། ཤིང་རྩི་
ཆེན་པོའི། བས། ཟླ་བ་གྲགས་པའི་ཐབས། ཞེས་པས་དབྱ་མ་པ་
དང་། དབྱིག་གཉེན་ཞེས་པ་མན་གྱིས་སེམས་ཅམ་པའི་སྒོ་ལ་འཛིན་
གྱི་གཙོ་བོ་ནམས་སྒོ་པ་ཡིན་ལ། འདིས་ཤུགས་ལ་འདི་དག་དང་
མི་མཐུན་པ་རྩོད་དང་བ་སྐྱེས་ཀྱི་བཤད་སྒོ་ལ་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་སྒོ་
མ་ཡིན་པར་བཟུན་ཏོ། །གཉིས་པ་ཚོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི།
འག་སྒོ་རབ་འབྱམས་པས་སོ་སོར་སྤྱད་ཀྱང་རྩིག་ལོ་ཆེན་དང་ཆ་པ་
ཆོས་སེང་དེའི་སྒྲིབ་མ་སེང་ཆེན་བརྒྱད་དང་ས་སྤྱོད་པ་བྱ་དོལ་སྐབས་
སྤྱོད་སྤྱོགས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་ལྟན་ཞིང་སྤྱིས་སྤྱད་ས་ཀྱི་སྒོ་
གྲོས་སུན་སུམ་ཆོགས་པའི་སྤྱིང་དུ་རིགས་གནས་སྐབས་ལ་ཐོས་བསམ་
རྒྱ་ཆེར་མཛད་དེ། བྱད་པར་ལྟ་བའི་གནད་དོན་འཆོལ་བར་འདོད་
ནས་རིགས་པའི་ལམ་ལ་སྤྱོད་པ་གྱི་འདུ་ཤེས་མེད་པར་འབད་ཀྱང་

ཉོགས་པར་མ་རྒྱས་པའི་ཟབ་མོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ། རྩེ་སྤྲེལ་ས་
 འོལ་ །ཁ་སོགས་སུ་དཀའ་སྤྱད་དུག་པོས་བསགས་སྤངས་དང་།
 གཞུང་དོན་ལ་དབྱད་པ། བྱད་པར་དུ་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་.....
 དབྱངས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་བཞེན་པ་སུམ་དྲིལ་བྱས་ཏེ།
 དེས་རྩེས་སུ་བབྱང་བའི་བཀའ་དྲིན་ལས་ཉིད་ཚུལ་བཞུན་པ་ཡིན་ལ།
 དྲིན་གྱིས་ཞེས་པས་ཁེངས་བསྐྱེད་དང་། དེ་དག་གིས་སྦྱོབ་དཔོན་སྤྲེལ་
 མའི་མན་ངག་ལྡན་ཚུལ་དང་། བྱད་གི་དོན་ཉོགས་ཤེས་རབ་ལྡན་
 ཚུལ་དང་། ཤེན་དུ་བཅེ་བའི་ཞེས་པས་གདུལ་བྱ་འབྲིད་པའི་ཐབས་
 བྱད་པར་བ་རྒྱལ་ས་བཞུན་ཏོ། །གསུམ་པ་སྦྱོད་ལྡན་ཉན་པར་བསྐྱེད་
 བ་ནི། བཞུན་པའི་དེ་ཉིད་ཅེས་སོགས་ཀྱིས། མདོ་སྤྲེལ་གྱི་
 བཞུན་པ་གང་ལ་བཞེན་ནས་སྤྲེལ་མེད་བྱང་ཚུབ་སྐྱབ་པ་ལ་བཞུན་པའི་
 ཉིང་བོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདི་ལ་ངེས་པར་བཞེན་དགོས་པས། དེ་ཉིད་
 གཏན་ལ་དབབ་པའི་བྱིར་སོག་མ་ཁོ་ནར་བསམ་སྦྱོར་རྒྱུ་ལ་པར་དག་
 པའི་སྒོ་ནས་ཚུལ་བཞེན་དུ་ཉན་པར་གྱིས་ཤེག་ཅེས་བསྐྱེད་ཏེ། རྩེ་
 སྤྲེལ་ས་དཀའ་བཞི་བ་ཤེས་རབ་དཔལ་བཟང་ལ་གདམས་པ་ལས།
 ཟབ་མོ་སྦྱོས་པ་དང་བྲལ་བའི་དོན་ལ་ནི་སྤྲེལ་དང་པར་བྱིན་བྱད་
 པར་མེད་པར་མཁས་པ་གོང་མ་རྒྱལ་ས་བཞེད་པ་ལེགས་པར་མཐོང་
 བས། ཟབ་དོན་གྱི་གོ་བ་ནི་དེ་མའི་བཞུན་བཅོས་ལས་བཅོལ་ན་
 སྤྲེལ་ས་ཉོགས་སྤྲེལ་པར་མཐོང་། ཞེས་དང་། འབྲེལ་ཆེན་དྲི་
 མེད་འོད་ལས། མདོ་སྤྲེལ་གྱི་ལྟ་བའི་ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མཚོག་

དམན་དུ་བབྱང་ན་ཙ་ལྷུང་དུག་པར་གསུངས་པས། མདོ་སྒྲུགས་ཀྱི་
 ལྷ་བའི་ཡུལ་ཅན་ལ་མཆོག་དམན་ཡོད་ཀྱང་ཡུལ་ལ་མཆོག་དམན་མེད་
 པས། སྤྱབ་མཐའ་ཙ་བར། ཡུལ་མཆོག་བསྟན་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་
 མཆོག་སྤྱད་བཞིན། །ཞེས་དང་། བསྟན་པའི་སྒྲིང་པོ་སྒྲིང་བ་ཉིད།
 ཅེས་གསུངས་སོ། །འདི་དག་གིས་དགོས་སྒྲུགས་ཆོས་བཞི་བསྟན་ཚུལ་
 ཡང་། འབད་ཀྱང་རྟོགས་པར་མ་གྱུར་གནས་དེ་ནི། །ཞེས་པས་
 བརྗོད་བྱ་དང་། བསྟན་པའི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣམ་དབྱེད་ཅེས་
 པས། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་དགོས་པ་དང་།
 སྤྱབ་བླ་མེད་ཅེས་པས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱད་ནས་བྱིས་མནན་
 ཉེ་གདུལ་བྱ་བྱང་སྒྲོལ་ལ་འགོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐོ་འཕང་འཕྱོང་
 པ་ཉིང་དགོས་དང་། དེ་དག་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྤྱད་དང་འབྲེལ་བ་ཤུགས་
 ལ་ཐོན་པ་ཡིན་ལ། འབྲེལ་བ་ལ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ལྟན་འབྲེལ་དང་
 འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་སྤྱད་ཆོགས་འདོད་ཀྱང་། རང་ལུགས། རྣམ་
 འབྲེལ་ལས། དེ་ཕྱིར་དེ་ཅམ་དང་འབྲེལ་བའི། །རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རོ་
 བོ་ཉིད། །རྟོག་པར་འགྱུར་བའམ། ཞེས་པས་བདག་གཅིག་འབྲེལ་
 དང་། རྒྱུ་ཡིས་ནི། །འབྲས་བུ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པས་
 རྟོན་བྱང་འབྲེལ་ཉེ་གཉིས་སྤྱད་ངེས་པར་གསུངས་ལ། འདི་ནི་རྣམ་
 འབྲེལ་ལས། འབྲེལ་བ་དང་ནི་རྩིས་མཐུན་ཐབས། །སྒྲིས་བུའི་དོན་
 བྱི་རྗོད་བྱེད་དག། ཅེས་པ་ལྟར། སྤྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་དང་།
 ཐབས་དེ་ལས་བྱང་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་བྱེད་པས། བརྗོད་

བྱ་ལ་སྒྲིང་ཉིད་ཡོད་ཀྱང་། བརྗོད་བྱ་དེ་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་བཤད་
 པ་དང་། བརྗོད་བྱ་དེ་གདུལ་བྱས་རྟོགས་པ་རྒྱ་འབྲས་སུ་འབྲེལ་བ་
 དང་། ཉིང་དགོས་ལ་སྤངས་རྟོགས་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཀྱང་། སྤ་མ་
 གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤངས་རྟོགས་དེ་ཐོབ་པ་ཉིང་དགོས་དང་།
 དེའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པ་གསེར་ཐིང་སོགས་ཀྱི་དོན་ནོ། །འདི་སྐབས་སུ་
 འདོད་ལྟ་གསུངས་པ་དེས་བྱེད་པ་སྤ་ཚོགས་ཀྱིས་སྒྲེ་བོ་རྣམས་སྟོན་
 པའི་བསྟན་པ་ལས་རྒྱབ་ཀྱིས་སྟོགས་པར་བྱེད་པའི་འགལ་ལྷོ་ཡིན་པས་
 གསུངས་ཀྱི། དྲིགས་པ་ལྟ་བུར་གྱི་གངས་སུ་མི་འཛོག་ལ།
 དབང་ཕྱག་དང་ཐུབ་འཇུག་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྟ་གང་ཡིན་གྱི་བཤད་
 པ་མི་སྤང་ཞེས་ལེགས་བཤད་སྟིང་བོའི་ཟིན་བྲིས་སུ་གསུངས་ཀྱང་།
 ཐུབ་མཐའ་ཙ་འགྲེལ་དུ་དབང་བོ་གཉིས་སྟོར་གྱི་འབྲིགས་པ་སྟོན་པར་
 གསུངས་པས་འདོད་ལྟ་འོག་མར་མངོན་ནོ། །ཟིན་བྲིས་དེར། བྱང་
 རྒྱུ་སྟོན་པའི་ཞེས་སོགས་ལ་མང་པོ་གསུངས་ཀྱང་། །སྒྲི་བཤད་ཡན་
 ཐལ་འཇུར་བའི་ལུགས་བྱས་ཚོག་ལ། རྒྱན་ཚོམ་པ་པོ་ཡང་མཚོག་གི་
 རྒྱལ་སྒྲུའི་མཇེད་པ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ཀྱང་། དགའ་ལྡན་
 དུ་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་བཟུང་ནས་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཡིག་
 ཆར། རྗེ་བརྟན་བྱམས་པ་སྒྲེ་བ་གཅིག་གིས་སོགས་པའི་རྒྱལ་བསྟན་
 པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དེས་སངས་རྒྱས་ལྟ་
 བའི་མཇེད་པ་སྟོན་དགོས་ཀྱི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཟུང་ནས་
 བཞུགས་པའི་ཕྱིར། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྣམ་ཅན་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་

ནོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་དངོས་ཀྱི་དོན་ལ། དྲང་ངེས་འབྲེལ་དགོས་
 པའི་རྒྱ་མཚན། དྲང་ངེས་རི་ལྷོ་འབྲེལ་པའི་རྒྱ་ལ། ཟུང་ཉེ་གང་གི་
 རྩིས་སུ་འབྲང་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་དངོས་
 ཀྱི་དོན་དང་། དེ་ཉིད་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་མདོ་དང་སྒྱུར་བ་གཉིས། དང་
 བོ་འདྲིའི་འཕྲོས་དོན་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ནི། ཟུང་ཉེ་གང་གི་
 མཛོད་ལས། མཚན་མེད་ཞི་བའི་རྣམ་པ་དང་། །སྟོང་ཉིད་བདག་
 མེད་སྟོང་ཉིད་དུ། །འཇུག་པའོ་སྟོན་པ་མེད་པ་ནི། །དེ་ལས་གཞན་
 བདེན་རྣམ་པ་ཅན། །ཞེས་འགོག་བདེན་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་བཞི།
 གཞུགས་སྐྱེས་ལུལ་ལ། ཟུང་ཉེ་གང་གི་ཉེ་འདྲུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད་གསུམ། སོ་མོའི་མཚན་མ་གཉིས་ཉེ་མཚན་མ་བཅུ་དང་བཅུ་
 བས་མཚན་མེད་དང་། སྟོང་བདག་མེད་གཉིས་སྟོང་ཉིད་དང་།
 ཟུག་བདེན་ཀྱི་ལྷག་མ་གཉིས་དང་། ཀྱུན་འབྱུང་གི་བཞི་དང་།
 ལམ་བདེན་ཀྱི་བཞི་ཡང་ལྷག་མེད་དུ་འདེམ་བའི་ཆོ་ལམ་སུན་འབྱིན་
 པའི་ལམ་གསུམ་གྱིས་སྟོན་དུ་བལྟས་ནས་རྒྱན་བཅད་དེ་ངེས་པར་
 འབྱུང་བའི་གནས་ཡིན་པས་སྟོན་མེད་དུ་བསྟན་ནས་བཅུ་བཤད་་་་
 དོ། །ལམ་སུན་འབྱིན་པའི་ལམ་གསུམ་ནི། །མཛོད་ལས། སྟོང་
 ཉིད་སྟོང་ཉིད་ཅེས་ལ་སྐྱེས། །གཞན་ཡང་ཉིང་ངེ་འཛོན་གསུམ་
 མོ། །གཉིས་ནི་སྟོང་དང་མི་རྟག་པར། །མི་སྟོབ་པའི་ལ་དམིགས་པ་
 ཡིན། །མཚན་མ་མེད་པ་མཚན་མེད་ནི། །ཞི་བར་མ་བརྟགས་ཟད་པ་

ལ། །ཞེས་སྟོང་བ་ཉིད་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་མི་སྟོབ་པའི་
 རྒྱལ་པར་ཐར་བའི་སྐྱོ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་དམིགས་ནས་
 དེ་བདག་གིས་སྟོང་བར་རྟོགས་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་སྟོན་མེད་
 ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་མི་སྟོབ་པའི་སྟོན་མེད་ལ་དམིགས་ནས་དེ་མི་
 རྟག་པར་རྟོགས་པ་དང་། མཆན་མ་མེད་པ་མཆན་མེད་ཀྱི་ཉིང་དེ་
 འཛིན་ནི་རྒྱལ་པར་ཐར་བའི་སྐྱོ་མཆན་མེད་ལས་ལངས་པའི་མི་སྟོབ་
 པའི་རྒྱད་ཀྱི་མི་སྟེ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་མཆན་མེད་གཏན་དུ་སྟེ་བ་བཀག་
 པའི་བརྟགས་མེན་གྱི་འགོག་པ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ཞི་བར་བལྟ་བའི་
 སྟོ་སྟེ། མེད་ཉེན་ཅན་གྱི་དག་བཙམ་མི་གཡོ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་དེ་གསུམ་
 འཛིག་གོ། ལྷག་མེད་ཀྱི་ཆེ་རིག་པ་འདོད་པའི་ཉན་ཐོས་སྟེ་གཉིས་
 ཀྱིས་ཀྱན་བརྟུས་ལྟར་ལམ་བདེན་གྱི་བཞི་མཆན་མེད་ལ་སྦྱར་རྟེ། དེ་
 བཞི་རྒྱན་འཆད་རྒྱ་མེད་པའི་སྦྱར། འདིའི་མཆན་མ་ལ་ཡུལ་ལྡ་དང་
 མ་མེད་དབང་པོ་ལས་དབང་པོ་ལྡ་མ་སྟོས་པ། དེས་ཡིད་འཕྲོག་
 པར་མི་བྱེད་པས་ཡིན་པར་གང་སྟེལ་ལས་གསུངས་སོ། །ལྟ་བས་བྱེ་
 བའི་ཐེག་ཆེན་བྱན་མོང་བ་ཐེམས་ཅམ་པ་དང་རང་རྒྱད་པས། མདོ་
 ཀྱན་བརྟུས་དང་འབྲེལ་རྒྱུ་སྟགས་ལྟར་བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་
 བའི་འཁོར་ཆའི་འགལ་ལྷ་ཡིན་པས་སྟོང་བདག་མེད་རྟོགས་པ་སྟོང་
 ཉིད་དང་། ཡིག་ཆ་ལྟར་འཛིག་ལྟའི་རྒྱ་དང་། གསེར་ཐོང་ལྟར་
 འཛིག་ལྟའི་འབྲས་བུ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་མཆན་འཛིན་ཞི་བའི་འགོག་
 བདེན་དང་། དེ་ཞི་བྱེད་ལམ་བདེན་གཉིས་ཀའི་བྱུང་ཆོས་བརྒྱད་

རྟོགས་པ་མཆན་མེད་དང་། སྤྱིད་པ་གསུམ་ལ་སྒྲོན་པ་སེལ་བྱེད་
 རྟུག་ཀྱན་གྱི་ནམ་པ་དྲུག་རྟོགས་པ་སྒྲོན་མེད་དུ་བཞག་ལ། སེམས་
 ཅམ་པས་མདོ་ཞེ་རྒྱན་ལས། ཉིང་འཛིན་གསུམ་གྱི་སྦྱོད་ཡུལ་ནི། །
 བདག་མེད་ནམ་པ་གཉིས་པོ་དང་། །བདག་དུ་འཛིན་པའི་རྟོན་དང་
 བོ། །དེ་རྟག་ཉེར་ཞི་ཡིན་ཞེས་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར། བདག་གཉིས་སུ་
 ཀྱན་བཏགས་པ་ལྟར་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་། མ་དག་པའི་གཞན་
 དབང་རྟུག་བསལ་གྱི་སྤང་བོ་སྤང་བྱར་རྟོགས་པ་དང་། །ཉེར་ལེན་གྱི་
 སྤང་བོ་དེ་དག་སྤངས་པའི་འཕྱོག་བདེན་ཡོངས་སྤྱབ་དུ་རྟོགས་པའམ་
 ཡན་ཡོན་དུ་ལྟ་བ་གསུམ་བཞག་པ་ནི། རྒྱན་ལས། རྟམ་པར་མི་
 རྟོག་རྒྱབ་ཀྱིས་སྒྲོགས། །རྟག་དུ་དགའ་དང་ལྡན་པའོ། །ཞེས་དང་།
 གཏན་ལ་དབབ་པ་བརྟུ་བར། ཀྱན་བཏགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ལ་
 བརྟེན་ནས་ནི་རྟམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྒྲོང་བ་ཉིད་རྟམ་པར་བཞག་གོ།
 ཞེས་སྐྱེས་ཀྱིས་མཆན་ཉིད་གསུམ་ལ་སྤྱར་བའང་དེ་ཡིན་ནོ། །
 བསོད་གསུམ་པས། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྦྱོད་ཡུལ་དུ། །ཞེས་ཆོག་
 བཅོས་ནས། ཆོས་ཀྱི་སྒྲུལ་བཞི་ཉིང་འཛིན་གསུམ་དངོས་ལ་སྤྱར་བ་
 མི་འཐད་དེ། རྒྱན་ལས། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་རྒྱ་ཉིད་དུ། །ཞེས་
 དང་། དབྱིག་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་
 པའོ། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་རྟུག་བསལ་བའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲོན་
 པ་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་རྒྱའི་དངོས་པོར་བརྟན་ཏོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་། རྟམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གང་དུང་རྒྱད་ལ་སྦྱི་ན་མི་

ཉག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གང་རུང་རྟོགས་དགོས་པའི་ཁྱིམ་དང་། ཟུག་
 ཟུ་བཞིའི་ནང་གི་མི་ཉག་སོགས་རྟོགས་པ་བདེན་པའི་ནམ་ཅན་མ་
 ཡིན་པའི་ཁྱིམ་དང་། དེ་ཁྱེས་བུ་ཆུང་བུ་ལ་ཡོད་པའི་ཁྱིམ་རོ། །རྗེ་
 བཅུན་པའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། ཆོས་རྒྱལ་གྱི་ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་་་་
 གསུམ་བདེན་པས་སྤྱང་བ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་ནམ་ཐར་སྟོ་གསུམ་དུ་
 འཛོག་རིགས་པའི་ཁྱིམ་ཏེ། རྒྱལ་ཐར་སྟོ་གསུམ་ཤེས་པ་དང་།
 ཞེས་བཤད་པའི་ཁྱིམ། ཞེས་དང་། དབྱས་མཐའ་ལས། མཆན་
 མ་མེད་དང་དོན་དམ་དང་། །ཞེས་པ་དྲངས་ནས་རྒྱལ་ཐར་ཐར་བའི་
 སྟོ་མཆན་མེད་ལ་སྤྱང་ཉིད་ཀྱིས་བྱབ་པར་སྐྱབ་པ་སོགས་དབྱ་སེམས་
 གྱི་ལྷགས་དང་གཞུང་བཟེས་ནས་བཤད་ཅིང་། མོང་དུ་འདྲིར་་་་
 བཟུན་གཉེན་པོའི་ལམ་དུ་ལྷུང་བའི་རྒྱལ་ཐར་སྟོ་གསུམ་ཡོད་ཅིས་
 གསུངས་པས་ནང་འགལ་ཡང་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་ཐར་སྟོ་གསུམ་ཤེས་པ་
 དང་། །ཞེས་པ་ལྷལ་རྒྱལ་ཐར་སྟོ་གསུམ་ཤེས་པ་ལ་སྐྱར་རོ། །བྱང་ས་
 ལས། འདུས་བྱས་ལ་བདེན་པར་མི་མཐུན་པར་བདེན་པར་སྟོན་པ་
 ལས་ནི་སྟོན་པ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་ཐར་བཞག་གོ། འདུས་
 མ་བྱས་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་སྟོན་ཅིང་ཡང་དག་པར་མངོན་པར་
 དགའ་བར་འཛིན་པ་ལས་ནི་མཆན་མ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་
 པར་བཞག་གོ། མེད་པ་ཁོ་ནའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྟོན་པའམ་མི་སྟོན་པར་མི་བྱ་བར་དེ་མེད་པ་ཁོ་ན་
 ཡང་དག་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། ལྷ་བ་དེའི་དབང་དུ་